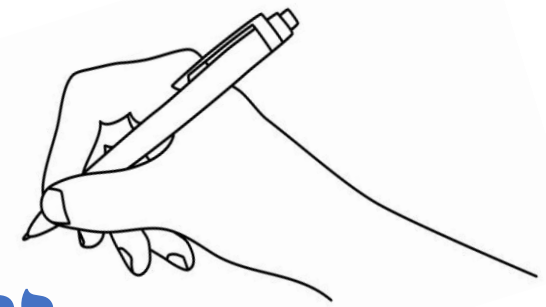

עולים חדשים חט'ע תשפ"ו

מטרת העל של הוראת העברית כשפה שנייה - שימוש מושכל בלשון
בהקשרים חברתיים שונים ברמה של ילדים באותו גיל.

(תוכנית הלימודים עברית כשפה שנייה, תשס"ח:7)

יצירת קשר

ד"ר נורית גנץ

דוא"ל: dnganz@bezeqint.net

נייד: 050-6842053

עינת דהן

דוא"ל: dahaneinat@gmail.com

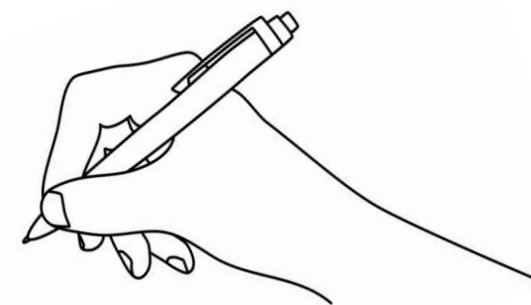
נייד: 054-6669764

תמר פרי

דוא"ל:
millper2022@gmail.com

נייד:
052-5423772

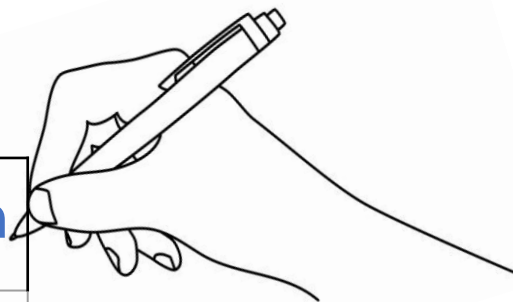

הגדרת תלמידים עולים ותלמידים אזרחים עולים	הרמה
תלמיד שהגיע לישראל והחל ללמוד באחת מהכיתות א' - ג'	רמה א'
תלמיד שהגיע לישראל והחל ללמוד באחת מהכיתות ד' - ח'	רמה ב'
תלמיד שהגיע לישראל והחל ללמוד באחת מהכיתות ט' - י"ב	רמה ג'

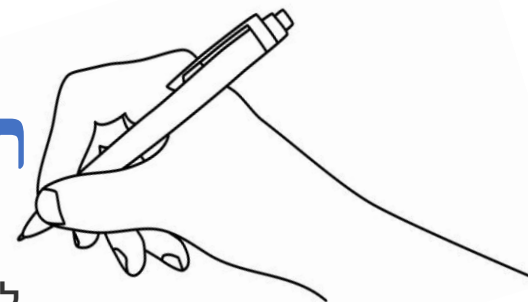
בבחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון אין מבחן דו-לשוני,
אין הקראה, אין הכתבה ואין מבחן בעל-פה.

רמה א	רמה ב	רמה ג
היבחנות בשאלון עולים בשפה העברית	היבחנות בשאלון עולים בשפה העברית	היבחנות בשאלון עולים בשפה העברית
תוספת זמן 25%	תוספת זמן 25%	תוספת זמן 25%
	התעלמות משגיאות כתיב	התעלמות משגיאות כתיב
	שימוש במילון שפת אם –עברית (כולל מילון אלקטרוני)	שימוש במילון שפת אם –עברית (כולל מילון אלקטרוני)

תוספת ניקוד לציון השנתי על ידי בית הספר

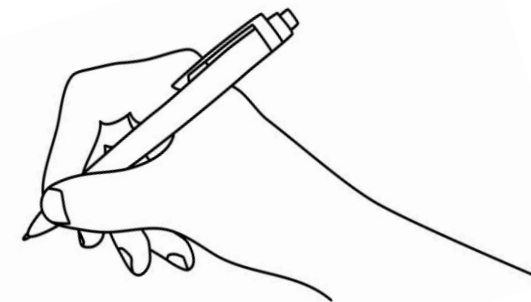
לכלל התלמידים העולים הנבחרים בשאלוני בגרות רגילים, חיצוניים, בכתב בשפה העברית תינתן **תוספת נקודות לציון השנתי** על-ידי בית הספר בשנת ההיבחנות בבחינת הבגרות (עם הגשת הציון למשרד) כמפורט להלן, בתנאי שבמהלך ההערכה לקראת בחינת הבגרות התלמיד למד ונבחן בבחינות בשאלון הרגיל:

- ברמה א' תינתן תוספת של 10 נקודות.
- ברמות ב' ו-ג' תינתן תוספת של 15 נקודות.

תוספת ניקוד בבגרות חיצונית תינתן אוטומטית על ידי אגף הבחינות

מועדי ההיבחנות והדיווח על-פי השאלונים לעולים חדשים וסמלי הדיווח

סמל	שם השאלון	אוכלוסייה	מועדי היבחנות ודיווח		
			חורף	קיץ	מועד ב
11284	הבנה, הבעה ולשון, שאלון 70% לעולים חדשים (+מותאם)	עולים חדשים רמות א-ב	✓	✓	✓
11274	הבנה, הבעה ולשון, שאלון 70% לעולים חדשים	עולים חדשים רמה ג		✓	✓
11272	הבנה, הבעה ולשון, שאלון 30% לעולים חדשים	עולים חדשים משנה <u>ואקסס'</u>		✓	✓
11273	סמל דיווח על הציון הבית <u>ספרי</u> 30% לעולים חדשים	עולים חדשים	✓	✓	✓

המנשה בלבד מאתיופיה ובנ

COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES

חוזר מפמ"ר תשפ"ד עמוד 4

Speaking Skills

Reading Skills

Writing Skills

Listening Skills

Key to Communicative Language Activities

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף השפות
הפיקוח על הוראת העברית

CEFR – מסגרת ההתייחסות האירופית המשותפת לשפות: למידה, הוראה, הערכה

הגישה של ה-CEFR להוראת שפה היא **מכוונת פעולה (action oriented)**, ומטרתה לבצע משימות ספציפיות. הלומד הוא משתתף פעיל בתהליך הלמידה, והלמידה מתבצעת תוך ביצוען של משימות משמעותיות בהקשרים חברתיים של "חיים אמיתיים". ה-CEFR מגדיר את השימוש בשפה **בתיאורי ביצוע (can do descriptors)** המתארים מה הלומד מסוגל לעשות בשפה במצבים מגוונים ולמטרות שונות בכל שלב של רכישת השפה. תיאורי הביצוע בכל רמה מנוסחים במונחים אופרטיביים וחיוביים ברצף של התפתחות והתקדמות ברכישת שפה. במהלך לימודי השפה בבית הספר למורים יש חופש פדגוגי, ועליהם לנצל את היכולות המקצועיות שלהם וללמד באופן המתאים להקשרים ספציפיים.

פעילויות השפה

פעילויות השפה כרוכות בהפעלה של כשירות לשונית-תקשורתית של אדם בתחום מסוים בעולם האמיתי. ב-CEFR פעילויות השפה נחלקות לארבעה סוגים: קליטה (reception), הפקה (production), אינטראקציה (interaction) ותיווך (mediation).

בחוזר יצינו תיאורי הביצוע המצופים מתלמידים עולים ברמות השונות (ראו [כאן](#), עמוד 9).

פרק הבעה בעל־פה בבחינות הבגרות – שנה"ל תשפ"ז

האזנה ודיבור לפני קריאה וכתובה

אינטראקציה בדיבור חיונית לתקשורת יעילה, לביטוי עצמי ולבניית מערכות יחסים.

על פי עקרונות ה CEFR אינטראקציה בדיבור חשובה ביותר ברכישת שפה.

אינטראקציה בדיבור – מהי?

- היכולת להשתתף בשיחות, בדיונים במגוון נושאים.
- היכולת לדבר בפני קהל, להביע דעות ועמדות.
- היכולת לנהל משא ומתן בהקשרים שונים.

האזנה ודיבור לפני קריאה וכתובה

אינטראקציה בדיבור חיונית לתקשורת יעילה, לביטוי עצמי ולבניית מערכות יחסים.

על פי עקרונות ה CEFR אינטראקציה בדיבור חשובה ביותר ברכישת שפה.

למידה מטעויות

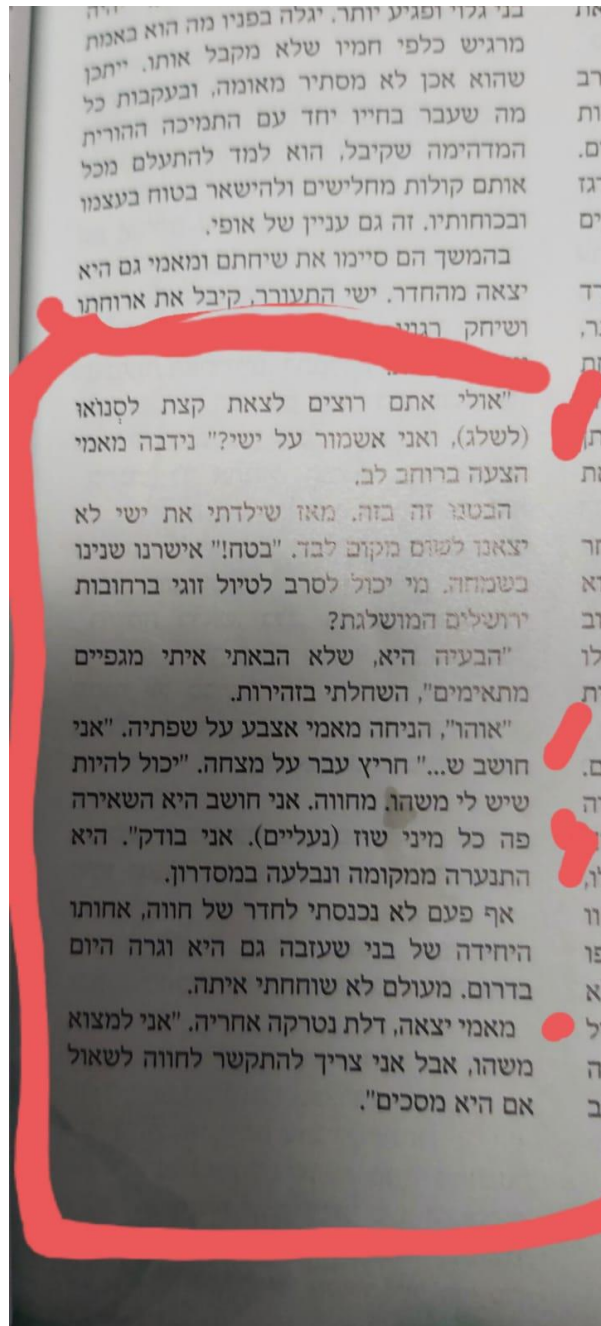
<https://docs.google.com/document/d/1KEtzo1Wr3Sz-dF57AIZvIHOUZ92z0wtQb4GWS9WXt00/edit?usp=sharing>

[שגיאות נפוצות בקרב עולים חדשים](#)

תרגול בגמיני

<https://g.co/gemini/share/1b29ca95b260>

"ואולי אתם רוצים לצאת קצת לסנואו, ואני אשמור על ישי? נדבה מאמי הצעה ברוחב לב.

הבטנו זה בזה. מאז שילדתי את ישי לא יצאנו לשום מקום לבד. "בטח!" אישרנו שנינו בשמחה. מי יכול לסרב לטיול זוגי ברחובות ירושלים המושלגת?

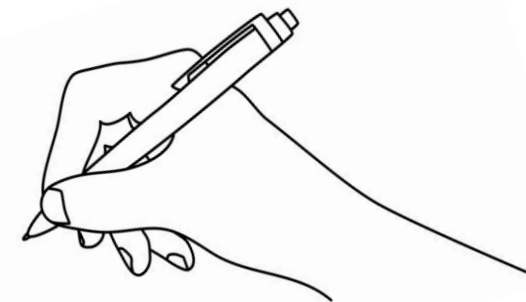
"הבעיה היא שלא הבאתי איתי מגפיים מתאימים" השחלתי בזהירות. "אוהו" הניחה מאמי אצבע על שפתיה. "אני חושש..." חריץ עבר על מצחה. "יכול להיות שיש לי משהו. מחווה. אני חושב היא השאירה פה כל מני שוז. אני בודק". היא התנערה ממקומה ונבלעה במסדרון.

אף פעם לא נכנסתי לחדר של חווה, אחותו היחידה של בני שעזבה גם היא וגרה היום בדרום. מעולם לא שוחחתי איתה.

מאמי יצאה, דלת נטרקה אחריה. "אני למצוא משהו, אבל אני צריך להתקשר לחווה לשאול אם היא מסכים"

חוזר המפמ"ר להוראת העברית לשנה"ל תשפ"ו

לעולים חדשים ולתושבים חוזרים

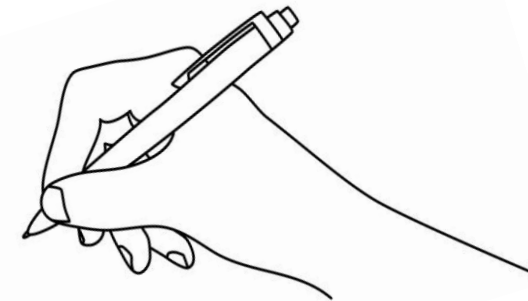
נמצא בפורטל [כאן](#)

תוכניות לימודים

- ◀ דבר המפמ"ר להוראת העברית לעולים חדשים - תשפ"ו
- ◀ חוזר מפמ"ר להוראת העברית לעולים חדשים חט"ע - תשפ"ו
- ◀ מיקוד תשפ"ה-תשפ"ו

בגרות עולים שאלון 11273

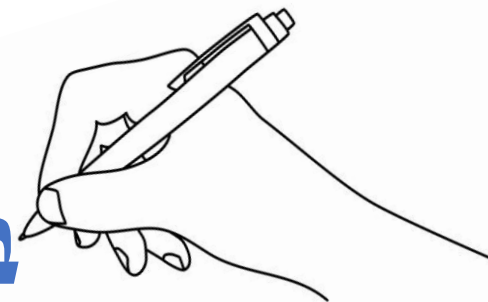
הערכה חלופית 30%

11273 - תלקיט

- תחביר :
זיהוי עיקרי המשפט הפועלי : הפועל ועושה הפעולה (התלמידים אינם נדרשים לניתוח תחבירי של המשפט).
הערה : יש לעסוק במשפטים סבילים.
(לדברי המדריכות, אי אפשר ולא טבעי "להעלים" משפטים סבילים מהשפה)
- מערכת הצורות – הוספנו סיה
הכרת משמעויות הצורנים הסופיים האלה : סן – סי – סית – סון – סות – סאי – סיה
הכרת צורות הבינוני המציינות בעלי מקצוע

בגרות עולים שאלון 11274

שאלון זה מיועד לעולים חדשים רמה ג, תלמידים שהגיעו לישראל והחלו ללמוד בכיתות ט-י"ב. זכאים להיבחן בשאלון זה גם תלמידים יוצאי אתיופיה ובני המנשה המוגדרים עולים רמה ב, שהגיעו לישראל והחלו ללמוד באחת מהכיתות ד-ח.

רמה ג 70%

נבחנים שאך זה עתה הגיעו ארצה ובתקופה קריטית זאת של גיל ההתבגרות זקוקים לזמן התערות בשפה הן כדי לצבור ביטחון לדבר בה ולתקשר בה עם החברה הקולטת, הן כדי להשתמש בה לצרכים לימודיים ואקדמיים. על כן חשוב שלא להאיץ את התהליך ולהגיש אותם לבחינת הבגרות בעברית כשהם עדיין לא שולטים היטב במיומנויות השפה: בקריאה ובכתיבה. בהתאם לכך, **אנו ממליצים להגיש את תלמידי רמה ג אך ורק בכיתה יב.**

שימוש במילות קישור מתאימות לבניית משפטים בקשרים לוגיים שונים:

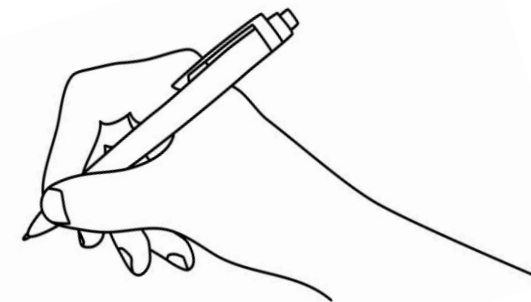
- משפטי סיבה ותוצאה
בראש משפט או פסוקית: בגלל ש, משום ש, מכיוון ש, כי, לכן, לפיכך, על כן
לפני שם עצם: בגלל (ה')
- משפטי ניגוד והשוואה
בראש משפט או פסוקית או בין איברים: כמו ש, ואילו, אך, אבל
לפני שם עצם: כמו, בניגוד ל', בהשוואה ל', לעומת (ה')
- משפטי תכלית
לפני שם עצם: בשביל (ה')
לפני שם פועל: כדי, בשביל
בראש פסוקית: כדי ש
- משפטי זמן
כש, כאשר, אחרי ש, לפני ש, בזמן ש
- משפטי תנאי קיים: אם

הבעה בכתב:

כתיבת טיעון על כל רכיביו: פתיחה, הבעת עמדה, נימוקים מבוססים, טענת נגד והפרכה

מועד היבחנות – חורף י"ב

בגרות עולים שאלון 11284

רמה א-ב 70%

הוספנו את המודגש, מפני שבבחינות מצאנו שתלמידים אינם מכירים את המושגים הנשאלים כגון: הסתייגות, טענת הכותב ודומיהם כמו כן כותבים הכול ב"בלוק" ללא חלוקה.

- השאלות תהיינה בממדי ההבנה השונים ותכלולנה מושגים בכתיבת הטיעון.
- ארגון המידע: עצמאיות הטקסט, לכידות וקישוריות, חלוקה מושכלת לפסקות ושזירה בין רעיונות משותפים לצד הייחודיות שבכל טקסט

הוספנו פירוט גם במפרט התכנים:

היכרות עם רכיבי הטיעון וזיהוים בטקסט, כגון עמדת הכותב, מערך ההצדקות: הנמקה, הסבר, ציטוטים ונתונים, טענת נגד, הסתייגות, הפרכה והמלצה.

תחביר

הוספנו פירוט של הקשרים הלוגיים הנדרשים.

הוספנו בתנאי את הקשרים לתנאי בטל

- במקרה של, בלי, ללא
- אם לתנאי קיים
- לו, אילו לתנאי בטל

מערכת הצורות

- הטיה, שיבוץ ובנייה של פעלים ושמות לרבות שמות פעולה בבניינים שונים על-פי שם פועל נתון והתאמתם להקשר.

לדוגמה: כתבו על פי שם הפועל שבסוגריים: במשפט (1)– פועל, ובמשפט (2)– שם בהתאם להקשר המשפט.

(1) חברתי ואני הלחצתי (הלחצתי) בטיול השנת

(2) היא שלחה את הפליקס למחנכת הכיתה.

- המרה של פעלים לשמות לרבות שמות פעולה ולהפך בהקשר טקסטואלי

הוספנו - סיה

- הכרת צורות הבינוני המציינים בעלי מקצוע